

ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ ІНФРАСТРУКТУРИ ТА
ТЕХНОЛОГІЙ
ІНСТИТУТ УПРАВЛІННЯ, ТЕХНОЛОГІЙ ТА ПРАВА
ФАКУЛЬТЕТ УПРАВЛІННЯ І ТЕХНОЛОГІЙ

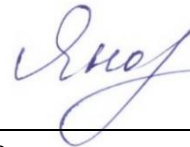

КАФЕДРА ЕКОНОМІКИ, МАРКЕТИНГУ ТА БІЗНЕС-АДМІНІСТРУВАННЯ

СИЛАБУС НАВЧАЛЬНОЇ
ДИСЦИПЛІНИ
**БІЗНЕС-МОДЕЛІ
КОМПАНІЇ**

Затверджено:

Протокол засідання кафедри
Економіки, маркетингу та бізнес-
адміністрування
№ 1 від 29 серпня 2023 р.
Зав. кафедри ЕМБА

 В. П. Яновська

Викладач	Пилипенко Олена Віталіївна К. е. н., доцент
Посилання профіль викладача на сайті ДУІТ	http://surl.li/eooaq
E-mail	OVPylypenko2@gmail.com
Факультет, Кафедра	Факультет Управління і технологій/ Кафедра економіки, маркетингу та бізнес-адміністрування м. Київ, вул. Івана Огієнка, 19, каб. 904 телефон: +38095-837-60-12
Консультації	Понеділок, Середа - з 16.00 до 17.00 м. Київ, вул. Івана Огієнка, 19, каб. 904 або за ZOOM посиланням http://surl.li/eoobs
Офіційна назва освітньої програми	ЕКОНОМІКА
Рівень вищої освіти	другий (магістерський)
Галузь знань, спеціальність	05 «Соціальні та поведінкові науки» 051 «Економіка»
Статус дисципліни (обов'язкова, вибіркова)	Цикл дисциплін професійної підготовки, вибіркова
Курс/ Семестр викладання	1/1
Обсяг дисципліни	4 кредити ECTS / 120 загальна кількість годин
Види та кількість аудиторних занять, денна/ заочна	Лекції – 24години / 4 години Практичні заняття – 20 годин / 4 години
Форма контролю	Залік
Локація та матеріально-технічне забезпечення	Аудиторія згідно з розкладом. Мультимедійний проєктор, мережа Internet.
Мова викладання	Українська

Мета вивчення дисципліни	- формування системи теоретичних знань і прикладних вмінь та навичок щодо використання принципів, методів й інструментів формування бізнес-моделі компанії та управління бізнес-процесами підприємства.
Загальні компетентності	ЗК6 - Здатність розробляти та управляти проєктами; ЗК8 - Здатність проводити дослідження на відповідному рівні
Спеціальні (фахові) компетентності	СК9 - Здатність застосовувати науковий підхід до формування та виконання ефективних проєктів у соціально-економічній сфері. СК11 - Здатність планувати і розробляти проєкти у сфері економіки, здійснювати її інформаційне, методичне, матеріальне, фінансове та кадрове забезпечення. СК13 - Здатність визначати потенційний стан діяльності підприємства та оцінювати економічні наслідки реалізації управлінських рішень.
Програмні результати навчання	ПРН2 - Розробляти, обґрунтовувати і приймати ефективні рішення з питань розвитку соціально-економічних систем та управління суб'єктами економічної діяльності. ПРН7 - Обирати ефективні методи управління економічною діяльністю, обґрунтовувати пропонувані рішення на основі релевантних даних та наукових і прикладних досліджень. ПРН12 - Обґрунтовувати управлінські рішення щодо ефективного розвитку суб'єктів господарювання, враховуючи цілі, ресурси, обмеження та ризики. ПРН14 - Розробляти сценарії і стратегії розвитку соціально-економічних систем. ПРН16 - Застосовувати сучасні технології діагностики та оцінки економічних наслідків реалізації управлінських рішень.

ЧОМУ ВАЖЛИВИЙ КУРС:

Курс дає можливість розширити світогляд та набути професійних компетенцій в галузі формування бізнес-моделей та стратегічного планування діяльності підприємства, отримавши сучасну теоретичну інформацію та приклади практичного застосування щодо:

- вивчення середовища господарюючого суб'єкта;
- формування та вибору бізнес-моделі підприємства як механізму генерування прибутку;
- економічних законів та закономірностей в обґрунтуванні та виборі бізнес-моделі компанії;
- формування цілей діяльності, конкурентних переваг та конкурентних стратегій;
- визначення рівня та факторів конкурентоспроможності;
- аналізу та управління портфелем бізнесів підприємства;
- бізнес-моделюванні на основі процесного підходу;
- діагностиці сучасних бізнес-моделей вітчизняних компаній.

ЗМІСТ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ ЗА ТЕМАМИ

Змістовий модуль 1. ТЕОРЕТИЧНІ ОСНОВИ БІЗНЕС-МОДЕЛЮВАННЯ

ТЕМА 1. Поняття бізнес-моделі компанії. Види бізнес-моделей

Бізнес-модель як концептуальний опис підприємницької діяльності. Відмінність бізнес-моделі від стратегії підприємства. Еволюція концепції бізнес-моделі. Види бізнес-моделей. Роль

і місце моделювання бізнесу для забезпечення успіху компанії. Ієрархія стратегічних рішень на підприємстві.

ТЕМА 2. Механізм генерування прибутку у бізнесі. Вартісне оцінювання бізнес-моделі компанії

Бізнес-модель компанії як схема утворення прибутку. Принципи отримання прибутку в бізнесі. Складові елементи бізнес-моделі та їх роль у формуванні прибутку.

Механізм формування оптимальної бізнес-моделі: теоретичний аспект. Бізнес-модель як об'єкт стратегічного аналізу. Базові елементи бізнес-моделі і генерація прибутку: цільовий сегмент ринку (фокус на споживача); унікальна пропозиція цінності; ланцюжок створення вартості; механізм утворення прибутку; масштаб діяльності (вибір розміру та організаційної форми компанії); стратегічний контроль генерування грошових потоків.

Види бізнес-моделей та їх зміст («наживка і гачок»; компанії з відкритим доступом; модель «підписки»; поєднання оптової та роздрібною торгівлі тощо. Сучасні трансформації бізнес-моделі: бізнес-моделі цифрової економіки; директ-маркетингу; інформація як джерело прибутку.

Шляхи оптимізації механізму отримання прибутку: удосконалення продуктів і процесів; удосконалення бізнес-моделі. Інновація. Структура ланцюга утворення вартості.

Методи вартісного оцінювання бізнес-моделі компанії. Концепція управління, орієнтованого на вартість. Концепція EVA. Приклади сучасних успішних бізнес-моделей компаній.

ТЕМА 3. Стратегічний, системний та ресурсний підходи в бізнес-моделюванні

Діагностичний підхід у бізнес-моделюванні. Сутність діагностичного підходу. Методи діагностики. Типи проблем підприємства.

Аналіз «розриву» в бізнес-моделюванні. Поняття «розриву» (стратегічної прогалини). Графічна інтерпретація. Етапи аналізу. Напрями заповнення «розриву». Способи застосування аналізу «розриву» в бізнес-моделюванні.

Зміст системного підходу в бізнес-моделюванні. «Ланцюг» цінностей М. Портера. Інші типи системних підходів: системи Мак-Кінсі, на основі НП(С)БО.

Рівні стратегічних рішень підприємства.

Ресурсний підхід. Види ресурсів підприємства.

Етапи вибору стратегічного рішення. Критерії прийняття стратегічного управлінського рішення.

Зв'язок вибору стратегії як тактичного утілення бізнес-моделі з етапом життєвого циклу підприємства.

ТЕМА 4. Економічні закони і закономірності в обґрунтуванні та виборі бізнес-моделі компанії

Використання ефекту масштабу та побудова кривої досвіду. Дія ефекту масштабу. Застосування цієї моделі.

Модель життєвого циклу. Мета моделі. Особливості застосування.

Використання формули корпорації «Дюпон» для обґрунтування моделі підприємства, що «працює на оборотах». Зміст моделі; обмеження у застосуванні.

Поняття та складові виробничої функції, методи прогнозування обсягів виробництва, доходу, прибутку. Розглядаються методи встановлення величини витрат підприємства та обсягів використання виробничих ресурсів на плановий період.

Класифікація витрат та визначення оптимального обсягу виробництва на основі аналізу витрат. Поняття витрат. Поняття граничних витрат та їх застосування у виборі обсягу діяльності. Сутність та зміст показників рівня витрат та собівартості продукції. Зміст та застосування правила зв'язку між граничними та середніми витратами виробництва. Сутність та методи оптимізації витрат виробництва в різних періодах діяльності підприємства.

Закономірність, що впливає з аналізу витрат – використання закону спадної граничної продуктивності. Економічний зміст закону, уникнення його дії.

Точка беззбитковості як основа для прийняття стратегічних рішень. Сутність та методи визначення точки беззбитковості виробництва підприємства за одно- та багато продуктового виробництва.

Операційний (виробничий) важіль. сутність та призначення виробничого важеля, особливості його застосування для різних галузей економіки. Приклади впливу виробничого важеля. Поняття еластичності (ефекту) виробничого важеля.

Аналіз доданої вартості як спосіб обґрунтування витрат на оплату праці.

Модель PIMS – відображення емпіричного підходу у моделюванні. Використання проекту PIMS в обґрунтуванні рішення про напрямки інвестицій та інновацій.

ТЕМА 5. Аналіз та оцінка портфелю бізнесів компанії

Портфель підприємства і портфельний аналіз, його сутність і призначення. Поняття портфельної стратегії. Теоретичні основи портфельного аналізу, його мета, призначення, теоретична база, методи здійснення.

Етапи виконання портфельного аналізу. Стратегічна одиниця бізнесу: поняття, критерії виділення.

Поняття про матричні методи в проведенні портфельного аналізу та його етапи. Матриця Бостонської консультативної групи (БКГ) «зростання \ частка ринку», її рекомендації, зміст, переваги, недоліки. Поняття про збалансованість бізнесу на основі підходу БКГ. Траєкторії Ж.-Ж. Ламбена.

Багатофакторна портфельна матриця «Мак-Кінсі» «привабливість \ конкурентоспроможність». Рекомендації, переваги, недоліки моделі.

Матриця АДЛ (фірми Артур Д. Літл / балансу життєвого циклу). Особливості використання матриці. Набір рекомендованих стратегій за матрицею *ADL/LC*.

Інші матричні методи формування корпоративної стратегії підприємства. Матриця Ансоффа: тривимірна схема Абеля. Поле можливих стратегій по Абелю.

ТЕМА 6. Методика аналізу та оцінки конкурентного середовища в процесі формування бізнес-моделі компанії

Зовнішнє середовище компанії, основні складові середовища, типи середовища організації. Методи реагування на зміни зовнішнього середовища, методика здійснення аналізу галузі. Поняття стратегічних груп конкурентів та споживачів, основні методи їх дослідження.

Конкурентні переваги компанії. Поняття конкурентоспроможності підприємства, визначаються основні напрями досягнення конкурентних переваг.

Формування бізнес-моделі на основі типових стратегій досягнення конкурентних переваг: стратегії низьких витрат, диференціації продукції, фокусування, першопрохідця, синергізму, досягнення конкурентних переваг за А. Юдановим тощо.

Змістовий модуль II. АСПЕКТИ РЕАЛІЗАЦІЇ БІЗНЕС-МОДЕЛІ КОМПАНІЇ

ТЕМА 7. Глобалізація та інтеграція як моделі розвитку компанії. Стратегічні альянси.

Сутність і зміст глобалізації як моделі розвитку компанії. Поняття глобальної стратегії. Зміст глобалізації. Мета формування і застосування глобальної стратегії розвитку. Переваги (вигоди, мотиви) глобалізації. Джерела конкурентних переваг глобалізації. Ризики глобалізації. Природа і причини міжнародних ризиків.

Зміст і типи зовнішнього розвитку компанії. Сутність інтеграції. Горизонтальна інтеграція, її форми. Діагональна інтеграція.

Горизонтальна інтеграція, умови застосування, переваги та недоліки. Диверсифікація. Недоліки та бар'єри спорідненої диверсифікації.

Вертикальна інтеграція. Основні переваги вертикально інтегрованих структур. Методи вертикальної інтеграції: консолідація, групування, франчайзинг, цільова пролонгація.

Стратегічні альянси як сучасні організаційні моделі бізнесу. Різновиди стратегічних альянсів. Цілі формування стратегічних альянсів. Приклади мотивів формування стратегічних альянсів.

ТЕМА 8. Діагностика сучасних бізнес-моделей вітчизняних компаній

Розглядаються приклади діяльності та бізнес-планування, вибору успішних бізнес-рішень та ефективних стратегій вітчизняних фірм (компаній) різних галузей економіки, в т. ч. транспортних компаній. Особливості реалізації моделі фірм-інноваторів, фірм зрілих етапів діяльності та підприємств, що знаходяться в стадії спаду.

Сутність і зміст моделі діяльності фірм-першопрохідців.

Моделі діяльності фірм-експлерентів, віолентів, патієнтів та комутантів.

Розглядаються приклади успішної діяльності фірм різних розмірів: великих, середніх та малих підприємств незалежно від галузі їх діяльності.

ТЕМА 9. Моделі функціонування та розвитку залізничного транспорту

Концепція, мета і завдання реформування залізничного транспорту. Моделі управління інфраструктурою залізничного транспорту. Моделі реформування діяльності залізничного транспорту – американська та європейська, їх особливості. Законодавче забезпечення реформування. Різні підходи до формування власності, управління інфраструктурою, перевезеннями, формуванням тарифів тощо.

ТЕМА 10. Бізнес-моделювання на основі процесного підходу

Сутність процесного підходу до управління підприємством. Переваги побудови процесно орієнтованої компанії. Відмінності процесного підходу від функціонального. Порівняння функціонального і процесного підходів до управління. Умови застосування процесного підходу.

Поняття бізнес-процесу. Основні властивості (риси) бізнес-процесу. Основні елементи бізнес-процесу, їх характеристика.

Оточення (середовище) бізнес-процесу. Характеристики первинних і вторинних входів і виходів бізнес-процесу.

Поняття та класифікація бізнес-процесів. Характеристика окремих видів бізнес-процесів: основних (основної (операційної) діяльності), допоміжних, обслуговуючих, управлінських (керуючих), бізнес-процесів розвитку.

Завдання і переваги впровадження процесного підходу.

ТЕМА 11. Реінжиніринг та організаційний розвиток підприємства

Сутність реінжинірингу. Поняття реінжинірингу. Реінжиніринг бізнесу і бізнес-процесів. Переваги реінжинірингу. Умови проведення та види реінжинірингу. Порівняння удосконалення та реінжинірингу бізнес-процесів.

Етапи проведення реінжинірингу, їх зміст.

Принципи та підходи до проведення реінжинірингу бізнес-процесів. Їх сутність.

Фактори впливу та помилки реінжинірингу.

Бенчмаркінг як наслідок реінжинірингу

Відмінності реінжинірингу від системного управління якістю, реструктуризації та реорганізації підприємства.

Практичні заняття курсу передбачають виконання практичних задач, ситуаційних, тестових та інших завдань, опитування та дискусії за темами, короткі виступи та презентації з тематики дисципліни.

Тематика практичних занять:

Практичне заняття №1. Стратегічний, системний та ресурсний підходи в бізнес-моделюванні

Практичне заняття №2, №3. Економічні закони і закономірності в обґрунтуванні та виборі бізнес-моделі компанії

Практичне заняття №4. Аналіз та оцінка портфелю бізнесів компанії: сутність і призначення. Методика БКГ

Практичне заняття №5. Методика портфельного аналізу МакКінсі, Ансоффа, АДЛ, Абеля.

Практичне заняття №6. Методика аналізу та оцінки конкурентного середовища в процесі формування бізнес-моделі компанії

Практичне заняття №7. Діагностика сучасних бізнес-моделей вітчизняних компаній. Глобалізація та інтеграція як моделі розвитку компанії

Практичне заняття №8. Стратегічні альянси. Моделі функціонування та розвитку залізничного транспорту

Практичне заняття №9. Моделі функціонування та розвитку залізничного транспорту. Бізнес-моделювання на основі процесного підходу

Практичне заняття №10. Реінжиніринг та організаційний розвиток підприємства

ОЦІНЮВАННЯ

Форми поточного та підсумкового контролю	Поточний контроль – 100 балів
КРИТЕРІЇ ОЦІНЮВАННЯ РЕЗУЛЬТАТІВ НАВЧАННЯ	
Підсумкові бали з навчальної дисципліни визначаються як сума балів, отриманих здобувачем протягом семестру.	

Відвідування лекцій:

За відвідування кожної лекції нараховується 1 бал (до 12 балів). Максимальна сума становить 12 балів.

Практичні заняття:

Оцінюються за активністю здобувачів освіти на заняттях, виконанням практичних та ситуаційних завдань, відповідями на тестові питання, доповідями та ступенем залученості у дискусії. За практичне заняття здобувач може отримати від 5 до 10 балів. Максимальна сума набраних балів становить 88 балів.

Самостійна робота

Написання та захист реферату (тематика погоджується із викладачем курсу). Захист роботи здійснюється у вигляді доповіді та/або презентації. Максимальна кількість балів за

реферат (презентацію) – 10 балів.

Додаткові бали до поточного контролю здобувач освіти може отримати, пройшовши навчальний курс у вигляді неформальної освіти з отриманням сертифікату в межах предмету вивчення дисципліни та пройшовши процедуру визнання згідно [Положення про визнання результатів навчання, отриманих у неформальній освіті здобувачами вищої освіти ДУІТ.](#)

ІНФОРМАЦІЙНО- МЕТОДИЧНЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ

1. Робоча програма навчальної дисципліни.
2. Силабус навчальної дисципліни.
3. Конспект лекцій.
4. Посилання на Google Classroom (<https://classroom.google.com/c/NjlyOTczMTg5NTgy>)
4. [Електронні ресурси бібліотеки ДУІТ.](#)

СПИСОК РЕКОМЕНДОВАНОЇ ЛІТЕРАТУРИ

Базова

1. Hague, Paul. (2019) The Business models Handbook: Templates, Theory and Case Studies. Kogan Page, eBook – ePub.
2. Carlos M. DaSilva, Peter Trkman. Business Model: What It Is and What It Is Not. Long Range Planning, Volume 47, Issue 6, December 2014, Pages 379-389.
3. Zott, Ch., Armit, R. The fit between product market strategy and business model: implications for firm performance. Strategic Management, Volume 29, issue 1, p. 1-26.
4. Бізнес-планування підприємницької діяльності: навч. посіб. / З. С. Варналій, Т. Г. Васильців, Р. Л. Лупак, Р. Р. Білик. Чернівці: Технодрук, 2019. 264 с. URL: http://www.lute.lviv.ua/fileadmin/www.lac.lviv.ua/data/kafedry/Ekonomiky/Docs/2020_Biznes-planuvannja_pidprijemnickoji_dijalnosti.pdf
5. Командровська В. Є. Бізнес-процеси підприємства: сутність та методи удосконалення. URL: http://www.nbu.gov.ua/portal/soc_gum/ppei/2011_30/Moroz.pdf
6. Костіна О. М. Діагностика та управління бізнес-процесами в контексті антикризового управління підприємством [Електронний ресурс] – Режим доступу: http://economyandsociety.in.ua/journal/10_ukr/51.pdf
7. Лепейко Т. І. Реінжиніринг бізнес-процесів: Навчальний посібник у схемах і таблицях / Т. І. Лепейко, А. В. Котлик. – Харків: Вид. ХНЕУ, 2009. – 80 с.
8. Павлов А. Ю. Управление бизнес-процессами на разных этапах развития современного предприятия [Електронний ресурс] – Режим доступу: <https://docplayer.ru/39809833-A-yu-pavlov-upravlenie-biznes-processami-na-raznyh-etapah-razvitiya-sovremennogo-predpriyatiya.html>
9. Петрович Й. М. Управління діяльністю організаційно-виробничих систем: навч. посіб. / Й. М. Петрович. – К.: Знання, 2013. – 510 с.
10. Піжук О. І. Стратегія підприємства : навч. посіб. / О. І. Піжук ; Державна фіскальна служба України, Університет ДФС України, [та ін.]. – Ірпінь, 2018. – 390 с.
11. Рокоча В. В. Одягайло Б. М., Терехов В. І. Бізнес-стратегії європейських компаній / навчальний посібник // Під загальною ред. В. В. Рокочої. – Київ: ВНЗ «Університет економіки та права «КРОК», 2018. – 312 с. [Електронний ресурс]. – Режим доступу: https://library.krok.edu.ua/media/library/category/navchalni-posibniki/rokocha_0006.pdf
12. Реинжиниринг бизнес-процессов / [Н. М. Абдикеев, Т. П. Данько, С. В. Ильдеменов, А. Д. Киселев]. – М. : ЭКСМО, 2005. – 592 с.

13. Репин В. В. Бизнес-процессы компании: построение, анализ, регламентация. – М.: РИА «Стандарты и качество», 2007. – 240 с.
14. Репин В. В. Процессный подход к управлению. Моделирование бизнес-процессов / В. В. Репин, В. Г. Елиферов. – М. : РИА «Стандарты и качество», 2004. – 408 с.
15. Сич Є.М., Пилипенко О.В., Сташишен М.С. Стратегічний аналіз: Навчально-методичний посібник: – К.: Каравела, 2019. – 309 с.
16. Пилипенко О. В. Стратегічний аналіз: навч. посіб. для студ. вищ. навч. закл. / О. В. Пилипенко; за заг. ред. М. І. Ковалю. – К: ДП «Вид. дім «Персонал»», 2018. – 350 с. [Електронний ресурс] – Режим доступу: https://maup.com.ua/assets/files/lib/book/strateg_analiz.pdf.
17. Сумець О. М. Стратегічний менеджмент: підручник / О. М. Сумець ; МВС України, Харків. нац. ун-т внутр. справ, Кременч. льот. коледж. – Харків : ХНУВС, 2021. – 208 с. [Електронний ресурс]. – Режим доступу: http://dspace.univd.edu.ua/xmlui/bitstream/handle/123456789/10134/Stratehichnyi%20menedzhment_Sumets_2021.pdf?sequence=1&isAllowed=y
18. Стратегія підприємства: Конспект лекцій для студентів підготовки освітнього ступеня «бакалавр» спеціальностей 051 «Економіка» та 075 «Маркетинг» денної та заочної форм навчання / В. П. Яновська, О. В. Пилипенко, С. О. Крищенко. – К.: ДУІТ, 2017. – 212 с.
19. Стратегічне управління: Методичні вказівки до самостійного опрацювання дисципліни та проведення практичних занять для студентів підготовки освітнього рівня «магістр» спеціальності 073 «Менеджмент» спеціалізації «Бізнес-адміністрування» денної та заочної форм навчання / Г. Д. Ейтутіс, О. В. Пилипенко. – К.: ДЕТУТ, 2017. – 144 с.
20. Тертичка В. В. Стратегічне управління: підручник / Валерій Тертичка. – Київ: «К.І.С.», 2017. – 932 с. [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://stratcom.nuou.org.ua/wp-content/uploads/2020/08/StrategicManagment.pdf>
21. Швиданенко Г. О., Приходько Л. М. Оптимізація бізнес-процесів: навчальний посібник. – К.: КНЕУ, 2012 – 487 с.
22. Шершньова, З. Є. Стратегічне управління [Текст] : підручник / З.Є. Шершньова. - 2-е вид., перероб. і доп. - К. : КНЕУ, 2004. - 699 с.
23. Юданов А. Ю. Конкуренция: теория и практика. Учебно-практическое пособие. [Електронне видання]. – Режим доступу: https://biznesbooks.com/components/com_jshopping/files/demo_products/konkurenciya-teoriya-i-praktika.pdf
24. Юданов А. Ю. Конкуренция: теория и практика/ А. Ю. Юданов: Учебно-практ. пособие; 3-е изд., исправ. и доп. — М.: Гном и Д, 2001.- 304 с.

Додаткова інформація

Детальнішу інформацію щодо методів навчання, форм оцінювання, самостійної роботи та повного списку літератури наведено у Робочій програмі навчальної дисципліни.

ПОЛІТИКА ДИСЦИПЛІНИ

Щодо академічної доброчесності

Дотримання академічної доброчесності засновується на ряді положень та принципів академічної доброчесності, що регламентують діяльність здобувачів вищої освіти та викладачів ДУІТ:

[Кодекс академічної доброчесності Державного університету інфраструктури та технологій](#)

[Положення про систему забезпечення академічної доброчесності у Державному університеті та технологій](#)

[Положення про Комісію з академічної доброчесності у ДУІТ та Комісію з етики та управління конфліктами у сфері академічної доброчесності у ДУІТ](#)

Порушення [Кодексу академічної доброчесності ДУІТ](#) є серйозним порушенням, навіть якщо воно є ненавмисним.

Списування під час контрольних заходів заборонені.

Усі письмові роботи, виконані в електронному вигляді (реферати), перевіряються на наявність плагіату згідно з [Положенням про порядок перевірки навчальних, кваліфікаційних, науково-методичних наукових та інших робіт на наявність ознак академічного плагіату у ДУІТ](#). У випадках виявлення порушення – реагування відповідно до [Кодексу академічної доброчесності ДУІТ](#).

Щодо відвідування

Відвідування занять є обов'язковим компонентом оцінювання, за яке нараховуються бали. За об'єктивних причин (хвороба, міжнародне стажування, індивідуальний графік тощо) навчання може відбуватися в онлайн (або змішаній) формі за погодженням із деканом факультету.

Неформальна освіта

Можливість зарахування результатів неформальної освіти регламентується «[Положенням про визнання результатів навчання, отриманих у неформальній освіті здобувачами вищої освіти ДУІТ](#)».